ايىندى 70 جىل كۆرەسكە تولى جاڭا ئداۋىر
جاڭا جۇڭگونىڭ داڭقتى جىلدارى

شاڭخاي دۇنيە جۇزىلىك كورمەسى ئساتتى وتكىزىلدى

شينخۋا اگەنتتىگىنىڭ 11 - ايدىڭ 20 - كۇنى بەيجىڭنەن بەرگەن حابارى (چي شىڭ). 1999 - جىلى 12 - ايدا جۇڭگو ۋكىمەتى حالقارالىق كورمە مەكەمەسىنىڭ 126 - رەتكى جالپى جىنالىسىندا 2010 - جىلعى دۇنيە جۇزىلىك كورمەنى وتكىزۋدى ئوتىنىش ەتەتىنىن رەسمي جاريالادى. 2002 - جىلى 12 - ايدا داۋىسقا سالۋ ارقىلى جۇڭگو 2010 - جىلعى دۇنيە جۇزىلىك كورمەنى وتكىزۋ ۇقىعىنا يە بولدى. 2010 - جىلى 5 - ايدىڭ 1 - كۇنى شاڭخاي دۇنيە جۇزىلىك كورمەسى رەسمي اشىلدى. شاڭخاي دۇنيە جۇزىلىك كورمەسى 41 - كەزەكتى دۇنيە جۇزىلىك كورمە، بۇل ەلىمىزدىڭ تۇڭعىش رەت وتكىزگەن ۇنيۋەرسال دۇنيە جۇزىلىك كورمە، سونداي - اق 1 - رەت داموژ جولىنداعى ەلدەردە وتكىزىلگەن تىركەلۋ تۇرىندەگى دۇنيە جۇزىلىك كورمە.

شاڭخاي دۇنيە جۇزىلىك كورمەسىنىڭ نەگىزگى تاقىرىبى "قالا، تۇرمىستى ونان ارى كوركەم ەتەدى". قوسالقى نەگىزگى تاقىرىبى: قالانىڭ كوپ نەگىزدى مادەنيەتىنىڭ توعىسۋى، قالا ەكونوميكاسىنىڭ گۇلدەنۋى، قالا عىلىم - تەحنيكاسىنىڭ جاسامپازدىعى، قالا الەۋمەتتىك اۋماعىنىڭ قايتا تۇلەۋى، قالا مەن اۋىل - قىستاقتىڭ ىقپالداستىعى. كورمە بەلگىسىنىڭ ورنەگى حانزۋشا "دۇنيە" دەگەن ءارپ پەن "2010" سيفرىنان قۇرالىپ، جاسىل ءتۇستى نەگىزگى بويىاۋ ەتكەن. قۇت بەلگىسى — حايياۋ. 5 - ايدىڭ 1 - كۇنى اشىلعانىنان 10 - ايدىڭ 31 - كۇنى جابىلعانعا دەيىنگى 184 كۇندە، 246 مەملەكەت، حالقارالىق ۇيىمنان كەلگەن كورمەگە قاتىناسۋشى جاقتار تارتىمدىلىقتارى بىركەس - تىركەس ايگىلەنگەن، كورگەمدىكتەرى تاماشا كورسەتىلگەن كورمەلەۋ، تالقى مىنبەرى، كونسەرت سياقتى فورمالار ارقىلى قالانىڭ بولاشاق دامۋ كورىنىسىن كەڭەسىپ، "ءتۇسىنسۋ، تىلدەسۋ، باس قوسۋ، سەلبەسۋ" سىندى دۇنيە جۇزىلىك كورمە ۇستانىمىن جاندى ءتۇسىندىردى. جۇڭگولىق - شەتەلدىك ەكسكۇرسيالاۋشىلار 73 ميللىون 80 مىڭ ادام - رەت بولىپ، دۇنيە جۇزىلىك كورمە تاريحىندا جاڭا رەكورد جاراتتى. شاڭخاي دۇنيە جۇزىلىك كورمەسى ءبىر رەتكى ءساتتى، تارتىمدى، ۇمىتىلماس دۇنيە جۇزىلىك كورمە بولىپ دۇنيە جۇزىلىك كورمە تاريحىنا تابىسپەن جازىلدى.

شاڭخاي دۇنيە جۇزىلىك كورمەسىن وتكىزۋگە داينىدالۋ، وتكىزۋ بارىسىندا كورمە وتكىزۋگە قاتىناسقان بارلىق قىزمەتكەرلەر وتان ءۇشىن داڭق اپەرۋ سىندى وتانشىلدىق رۋحتى، بار پەيىلىن حالىققا ارناۋداي قىزمەت ەتۋ رۋحىن، نىتىماقتاسۋ جانە سەلبەسۋدەي ۇجىم رۋحىن، قاتاڭ دا عىلمي تىندىرا ىستەۋ رۋحىن، ۇزدىكتىككە تالپىنۋداي جاسامپازدىق رۋحىن، قىزمەت ورنىن ءسۇيىپ، كاسىبىن قاستەرلەۋدەي ءۇزىن ارناۋ رۋحىن زور كۇشپەن جەتىلدىرىپ جانە اسقاقتاتىپ، شاڭخاي دۇنيە جۇزىلىك كورمەسىنىڭ تابىسقا جەتۋى ءۇشىن قۇدىرەتتى رۋحانى تىرەك ازىرلەدى.

شاڭخاي دۇنيە جۇزىلىك كورمەسىنىڭ ءساتتى وتكىزىلۋى جۇڭحۋا ۇلتىنىڭ 100 جىلدىق دۇنيە جۇزىلىك كورمە ارمانىن جۇزەگە اسىرىپ، دۇنيە جۇزىنە جۇڭحۋا ۇلتىنىڭ 5000 جىلدىق شۇعىلالى وركەنيەتىن، جاڭا جۇڭگو قۇرىلعان 60 جىلداعى، اسىرەسە، رەفورما جاساعان، ەسىك اشقان 30 نەشە جىلداعى شۇعىلالى تابىستاردى ايگىلەدى، ەلىمىزدەگى ءار ۇلت حالقىنىڭ نىتىماقتاسا كۇرەس جاساعان رۋحانى بەت - بەينەسىن ايگىلەدى، ۇلتىنىڭ ماڭىزىن سەزىمىن، سەنىمدىلىگىن، ۇيىسۋ قۇاتىن نىعايتتى.

ەلەۋلى ەڭبەك سىڭىرگەن، اقىلنا ەرلىگى ساي — لي دا

لي دانىڭ سۋرەتى.
□ شينخۋا اگەنتتىگى تاراتقان

شينخۋا اگەنتتىگىنىڭ 10 - ايدىڭ 31 - كۇنى شي - انىن بەرگەن حابارى (ءتىلشى لي حاۋ). شانشي ولكەسى مەيشيان اۋدانى حىڭچۇي قالاشىعى حىڭچۇي قىستاعىنداعى لي دانىڭ ەجەلگى تۇراعىنىڭ الدىندا- عى الاڭدا جىلىجۇن لي دانىڭ اسكەري كىيىم كيىپ، السقا كوز تاستاپ تۇرعان ءمۇسىنى بار. جەرگىلىكتى ورىنداعى "ءبىلىم جاعىندا جاڭ زايدان ۇيرەنەيىك، قارۋ قۇاتى جاعىندا لي داعا ەلىكتەيىك" دەگەن ادام تاربيەلەۋ ۇستانىمى ادامداردىڭ مەملەكەت قۇرۋعا ەڭبەك سىڭىرگەن شاڭجياڭ لي دانى قادىرلەۋ سەزىمى مەن ونىڭ توڭكەرىستىك رۋحىنا مۇراگەرلىك ەتۋ ارمانىن بەينەلەيدى.

لي دا 1905 - جىلى شانشي ولكەسى مەيشيان اۋدانى حىڭچۇي قالاشىعى حىڭچۇي قىستاعىندا دۇنيەگە كەلگەن. جاس كەزىندە وتانشىل وقۋشىلار قوزعالىسىنا قاتىناسقان. كەيىن فىك يۇيشياڭنىڭ باتىس تەرىستىك ارمياسى 2 - وفيتسەرلەر مەكتەبىنە ەمتيحان بەرىپ وتكەن، وقۋ تاۋسقاننان كەيىن ۇلتتىق توڭكەرىستىك ارمياسىندا پايجاڭ، لياڭجاڭ بولعان.

1931 - جىلى 12 - ايدا لي دا نيىڭدۋ كوتەرىلىسىنە قاتىناسادى. 1932 - جىلى جۇڭگو كوممۇنيستىك پارتياسىنا مۇشە بولىپ، جۇڭگو جۇمىسشى - شارۋا قىزىل ارمياسىندا لياڭجاڭ، شىنىڭ سانموۋجاڭى، جۇن سانموۋچۇنىڭ باستىعى، جۇنتۇان سانموۋجاڭى سياقتى مىندەتتەردى وتەيدى، حۇنان، جياڭشي سوۋەتتىك رايونىنداعى "قورشاپ جويۇعا" قارسى تۇرۋعا قاتىناسادى، حۇنان، حۇبەي، سىچۋان، گۇيجوۋ سوۋەتتىك رايونىن قۇرۋعا جانە ۇزاق جورىققا قاتىناسادى، 2 - دارەجەلى قىزىل جۇلدىز مەدالىنا يە بولعان. 1936 - جىلدان باستاپ قىزىل 2 - باعىت ارمياسىنىڭ سانموۋجاڭى، باتىسقا كومەك بەرۋ ارمياسىنىڭ سانموۋجاڭى مىندەتىن وتەيدى.

مەملەكەت بويىنشا جاپون شاپقىنشىلارىنا قارسى سوعىس باستالعاننان كەيىن، لي دا 8 - ارميا 129 - شىبى سانموۋچۇنىڭ باستىعى، شىنىڭ سانموۋجاڭى بولادى. 1943 - جىلى قوسىمشا تايحاڭ اسكەري رايونىنىڭ سىلىگىۋانى مىندەتىن وتەيدى. سانشي، حەبەي، حەنان، حەبەيدىڭ وڭتۇستىگى، تايىۋە سياقتى جاپون شاپقىنشىلارىنا قارسى تۇرۋ بازالارىن قۇرۋعا قاتىناسادى، لۇ بوچىڭ قاتارلىلاردىڭ شىنتوۋلىگىدە، شياڭتاڭپۋدە، سانشيدىڭ شىعىس وڭتۇستىگىندە "توعىز باعىتتان قورشاۋعا الىپ شابۋىلداۋعا" قارسى تۇرۋ، سىشيان، ۋ - انشيان، شىشيان، لينشيان قاتارلى شايقاستارداعى سوعىستاردى جانە 100 تۇان ءىرى شايقاسىن ۇيىمداستىرىپ، قولباسشىلىق ەتۋىنە قولعابىس ەتەدى. لي دا لينىنان، داۋچيڭ جانە انياڭ سياقتى شايقاستارعا دا قولباسشىلىق ەتكەن.

1945 - جىلى 8 - ايدا لي دا سانشي، حەبەي، شاندۇڭ، حەنان اسكەري رايونىنىڭ سانموۋجاڭى مىندەتىن وتەپ، تايحاڭ اسكەري رايونىنداعى اسكەري ءبولىمنىڭ ستراتەگيالىق قارسى شابۋىلعا وتۋىنە قولباسشىلىق ەتەدى. جاپون شاپقىنشىلارىنا قارسى سوعىس جەڭىسكە جەتكەننەن كەيىن، لي دا شاڭداڭ، حاندان شايقاستارىنا قولباسشىلىق ەتۋگە قاتىناسادى. گومىنداڭ ارمياسىنىڭ جاڭادان قۇرىلعان 8 - جۇننە بارىپ، جۇنجاڭ گاۋ شۇشۇنمەن وسى ءبولىمنىڭ كوتەرىلىس جاساۋ ىستەرىن اقىلداسقان. 1946 - جىلى سانشي، حەبەي، شاندۇڭ، حەنان دالالىق ارمياسىنىڭ سانموۋجاڭى بولادى. 1947 - جىلى لۇ بوچىڭ، دىڭ شياۋپىڭدەردىڭ قوسىن باستاپ دابىەشانعا جورىق جاساۋىنا كومەكتەسەدى. 1948 - جىلدان باستاپ جۇڭيۇان اسكەري رايونى مەن جۇڭيۇان دالالىق ارمياسىنىڭ سانموۋجاڭى، 2 - دالالىق ارمياسىنىڭ سانموۋجاڭى، قوسىمشا ەرەكشە اسكەرلەر زۇڭدۇيىنىڭ سىلىگىۋانى، جىڭجۇيىۋانى مىندەتىن وتەيدى. حۇايحاي شايقاسىنان كەيىن، دۇجياڭ شايقاسىن جانە باتىس وڭتۇستىككە جورىق جاساۋدى ۇيىمداستىرۋعا، قولباسشىلىق ەتۋگە قاتىناسادى.

لي دا اقىلنا ەرلىگى ساي، ەلەۋلى ەڭبەك سىڭىرگەن، توڭكەرىستىك سوعىستىڭ جەڭىسكە جەتۋىنە جانە حالىق ارمياسى قۇرىلىسىنا ماڭىزدى ۇلەس قوسقان.

جاڭا جۇڭگو قۇرىلعاننان كەيىن، لي دا باتىس وڭتۇستىك اسكەري رايونىنىڭ ورىنباسار سىلىگىۋانى، قوسىمشا سانموۋجاڭى مىندەتىن وتەيدى، كەيىن قوسىمشا يۇننان اسكەري رايونىنىڭ سىلىگىۋانى بولىپ، باتىس وڭتۇستىك وڭىردەگى گومىنداڭنىڭ قالدىق قارۋلىلارىن جانە باندىلاردى جويۇعا باسشىلىق ەتۋگە جانە شيزاڭدى بەيبىت ازات ەتۋگە قۇلشىنۋ قىزمەتىنە قاتىناسادى. 1953 - جىلى امەريكا جيانگەرلەرىنە قارسى تۇرىپ، چاۋشيانعا كومەكتەسۋگە قاتىناسىپ، جۇڭگو حالىق ەرىكتىلەر ارمياسىنىڭ سانموۋجاڭى بولادى. ەلگە قايتقاننان كەيىن، لي دا مەملەكەت قورعانىس مينيسترلىگىنىڭ ورىنباسار مينيسترى، ازاتتىق ارميا جاتتىعۋدى باس باقىلاۋ ءبولىمىنىڭ ورىنباسار باستىعى، قوسىمشا جوسپار ءبولىمىنىڭ، باقىلاۋ - تەكسەرۋ ءبولىمىنىڭ باستىعى، ورىنباسار باس ساناۋشى، جۇڭگو كوممۇنيستىك پارتياسى ورتالىق اسكەري ىستەر كوميتەتىنىڭ اقلىمسىز سياقتى مىندەتتەردى وتەيدى، 1955 - جىلى شاڭجياڭ اسكەري شەنى بەرىلدى.

1993 - جىلى 7 - ايدىڭ 12 - كۇنى لي دا بەيجىڭدە ناۋقاس سەبەبىنەن قايتىس بولدى.

توڭكەرىستىك اعا بۇيىندى ەسكە الىپ، سوڭعى ۇرپاقتارعا وي سالۋ ءۇشىن، لي دانىڭ انا مەكتەبى حىڭچۇي قالاشىعى سەنترلى باستاۋىش مەكتەبىنىڭ اتى لي دا باستاۋىش مەكتەبىنە وزگەرتىلدى، مەكتەپتە جياڭجۇن لي دانى ەسكە ءتۇسىرۋ بولمەسى قۇرىلدى ءارى جياڭجۇن لي دانىڭ توڭكەرىستىك اڭگىمەلەرى مەكتەپ وقۋلىعىنا ەنگىزىلىپ، وقۋشىلارعا وتانشىلدىق تاربيە جانە مەملەكەت قورعانىسى تاربيەسى جۇرگىزىلدى. حىڭچۇي قالاشىعى حىڭچۇي قىستاعىنداعى لي دانىڭ ەجەلگى تۇراعى دا جەرگىلىكتى ورىننىڭ قىزىل تاربيە بازاسىنا اينالدى.

(باسى 1 - بەتتە)

■ 1 - رەت ءوڭىن اجارلاندىرعاندا ول جىلاپ جىبەردى

دۇكەندە، ءتىلشى ءبيلىقزىدىڭ قاريدارىنىڭ قاسىن اسەمدەگەندىگىنە ءبىر شەتتە قاراپ تۇردى. "الدىڭعى جولى كەلۋگە ۇلگىرە الماي، قاسىمدى باسقا دۇكەنگە جاساتىپ ەدىم، تىم ۇنامادى، قاس ءپىشىنمەدى وزگەرتىپ بەرشى"، - دەدى قاريدار ءامينا مامەت كەيىستى ۇنىمەن. "مەن قايتادان جوندەپ بەرەيىن، سەن قاسىڭدى وسى بويىنشا سىزىپ جۇرسەڭ بولدى"، - دەدى ءبيلىقزىڭ سىپايى عانا.

ءامينا قىستاقتاعى بالاباقشانىڭ مۇعالىمى ءارى ءبيلىقزىڭ دۇكەننىڭ كونە قاريدارى. "ءبيلىقزىڭ قاريدارلارىنا وتە جاقىن، الاتىن اقىسى دا لايىقتى، تاعى ۇنەمى ماعان تەرىنى كۇتىمدەۋ ساۋاتىن ايتىپ بەرەدى. مەن ادەتتە بەتىمدى كۇتىمدەگەندە، شاش جاساتقاندا بارلىعىندا ونى نزدەيمىن". ءامينا تىلشىگە ءبيلىقزىدىڭ سۇلۇلىقتى، ساندەنۇدى بىلەتىندىگىن، ءوزىنىڭ جايشىلىقتا بويانىپ - ساندەنۇدەگى "ۇلگىسى" ەكەندىگىن ايتتى.

ءامينا كەتكەننەن كەيىن، ءبيلىقزىز: "مەن دە بويانىپ - ساندەنۇدى جاڭادان ۇيرەندىم، 1 - رەت ءوڭىمدى اجارلاندىرعان كەزدە، جىلاپ جىبەردىم" دەدى.

18 جاسقا شققان كەزدە، ءبيلىقزىز لوپ اۋدانىنان كەرىيا اۋدانى سيەك اۋىلىنىڭ ورمان قىستاعىنا ۇزاتىلىپ كەلەدى، ول ۇزاتىلعاندا ۇستىنە بۇرقا كيىپ، بەتىنە ءپارانجى تارتىپ شىعادى. "مەنىڭ اجەم 'زاڭسىز احۇن' دەدى، مەن ونىڭ ىقپالىنا قاتتى ۇشىرادىم، يدەيام بارعان ساين ۇشقارىلاندى"، - دەدى ءبيلىقزىز.

ۇيلەنگەننەن كەيىن، ءبيلىقزىز وجار مىنەز كورسەتەتىن، ەشكىممەن جۇزدەسكىسى كەلمەيتىن بولدى، كەي كەزدەرى كۇيەۋى ابدۇازىزبەن بىرگە بازارعا كەرەك - جاراق ساتىپ العالى بارعاندا، ءوزىن بۇكىلدەي ورانىپ - شىمقانىپ شىعاتىن. ءبىر جولى ءبىر دۇكەنشى ابدۇازىزدەن مىناۋ شەشەڭ بە؟ دەپ سۇرايدى، ابدۇازىز قاتتى ىڭعايسىزدانىپ ءارى قاتتى رەنجىپ، ۇيىنە قايتقاننان كەيىن ايەلىنەن ءپارانجى تارتپاۋدى تالاپ ەتەدى.

"ونىڭ ءتىلىن الاين دەسەم دە، ءپارانجىنى الىپ تاستاسام 'ۇجماق' قا كىرە الماي قالامىن با دەپ قورىقتىم، ءبىز ۇنەمى وسىعان بولا ۇرسىسىپ قالاتىنبىز"، - دەيدى ءبيلىقزىز.

كەيىن ءبيلىقزىز ءدىني ۇشقارى يدەيانىڭ ىقپالىمەن بارعان ساين جابىرقاڭ، قىرشاڭقى بولىپ كەتەدى، كۇيەۋى قاندىاي نارسە ساتىپ اكەلسە دە، مەيلى ونسى مايعا پىسىرىلعان تاعام بولسىن - بولماسىن، ول ۇنەمى "مۇسۇلمانشا ما"، ەمەس پە دەپ سۇرايدى، ول تاعى قىرىستىقپەن تۇىس - تۇعان، دوس - جارانداريىنا: "حانزۇلار ساتقان نارسەلەردى الماڭدار" دەيدى. 2017 - جىلدىڭ سوڭعى جارتىسىندا ءبيلىقزىز كۇيەۋىنىڭ ناسيحاتتاۋىمەن كەرىيا اۋدانىنداعى كاسىپتىك شەبەرلىككە تاربيەلەۋ - باۋلۋ ورتالىعىنداعى ۇيرەنۋ كلاسىنا قاتناسۋعا تىزىمدەلىپ، مۇعالىمدەرىنىڭ جىگەرلەندىرۋىمەن اجارلاندىرۋ - شاشتارازدىق شەبەرلىگىن ۇيرەنەدى.

"مەكتەپتە مەن 1 - رەت ءوڭىمدى اجارلاندىردىم". ايناداىن ءوزىنىڭ سۇلۇ بەينەسىن كورگەن ءبيلىقزىدىڭ كوڭىلى تەڭىزدەي تولقىپ، شىداي الماي ەڭىرەپ جىلاپ جىبەرەدى، ول كوڭىل قاقپاسى اشىلعانىن كەيىنگى قۇانىش جاسى ەدى.

■ وقۋ تاۋسقاننان كەيىن بىركەس - تىركەس 3 دۇكەن اشتى

"زاڭ ۇيرەنۋ ارقىلى مەن ءوزىمنىڭ ءدىني ۇشقارى يدەيامەن جۇعىمدالعاندىعىمدى تانىپ جەتتىم، ەگەر وسى بويى كەتە بەرسەم، بارعان ساين باتپاققا باتىپ، بارعان ساين باسقالارعا جاۋ كوزبەن قاراپ، ءوزىمدى قۇرتۋىمەن بىرگە، قوعامعا دا زيان جەتكىزەتىن ەدىم". ءبيلىقزىز ءدىني ۇشقارى يدەيانىڭ كەسىرىنەن ارىلعانىن كەيىن، ءوزدىنىڭ باسىنداعى ءپارانجىنى الىپ تاستاۋىمەن بىرگە "يدەياسىنداعى بۇركەنشىتى" دە سىپىرىپ تاستاپ، بۇكىلدەي جايدارى، اشىق - جارقىن بولىپ وزگەرگەندىگىن ايتتى.

باۋلۋ كەزىندە ول اجارلاندىرۋ - شاشتارازدىلىق شەبەرلىگىن ۇيرەنىپ الدى. وقۋ تاۋسىلىپ الدىندا ول ۇزىن شاشىن كەسىرىپ، سەرگەك كورسەتەتىن قىسقا شاشقا وزگەرتىپ، شىت جاڭا بەينەسىن دەيىن كىسى ايعاي ۇزىلمەيدى ەكەن.

ءتىلشى دۇكەندەگى شىكاپقا ءتىزىپ قويىلعان الۋان ءتۇرلى اجارلاندىرۋ - شاش جاساۋ ونىمدەرىن كوردى، توپتامالى تەرى كۇتىمدەۋ جانە اجارلاندىرۋ بۇيىمدارى دا، كوزگە قوس قىرتىس شىعاراتىن جاپسىرما، قول كۇتىمدەۋ كرەمى، تىرناق بويىاۋى سياقتىلار دا بار ەكەن، تاعى دا ەرلەردىڭ بەت جۇۋ سۇيىقتىعى جانە بەت مايى بار ەكەن، كىم شىكابىندا ءتۇرلى - ءتۇستى ءساندى كىيمدەر تۇر. "جاڭادان ساۋدا باستاعان كەزدە اجارلاندىرۋ بۇيىمدارى جاقسى ساتىلدى، قازىر شاش بويىاۋ، شاش بۇيرالاۋ ونىمدەرى دە قاباعات قارسى النۇدا. ەرلەر دە ادەمى جۇرۋگە باسا ءمان بەرەتىن بولدى، اسىرەسە، ۇيلەنەردىڭ الدىندا، كۇيەۋ جىگىتتىڭ ءبارى كەلىپ تەرى كۇتىمدەۋ توپتامالىن ساتىپ الادى"، - دەيدى ءبيلىقزىز.

وسى زامانعى وركەنيەتتىڭ جاڭا سالتى وڭتۇستىك شينجياڭدى جەلپىدى، ءبيلىقزىز سونىڭ پايداسىن كورۋشى، تەك ءوزى عانا ءدىني ۇشقارى يدەيانىڭ قۇرساۋىنان قۇتىلىپ سۇلۇلانىپ قالماستان، شارۋالاردىڭ ادەمىلىككە ۇمتىلۋ قىزىعىنداعى دا ونىڭ ساۋداسىن بارعان ساين قىزدىردى. "بۇرىن ءدىني ۇشقارى يدەيا ءبزدى تىزگىندەپ الىپ، بۇقارا قالىپتى تۇرمىس كەشىرە المادى، ادەمى كىيىنىپ ەدىردى باتىلى جەتىپ كىيە المادى، ايداي جامالىن اجارلاندىرۋدان قورىقتى، اسىرەسە، ايەلدەردىڭ ەركىندىگى شەكتەۋگە ۇشىراپ، وزدەرى ۇناتقان ءىستى ىستەي المادى". ءبيلىقزىز بۇگىنگى كۇندە قازىرگى تاماشا تۇرمىسىن بارىنشا قاستەرلەيتىندىگىن، ەندىگارى ءدىني ۇشقارى ەلەمەنتتەردىڭ الدامىنا تۇسپەيتىندىگىن ايتتى.

ورمان قىستاعىنىڭ اماندىقتى قورعاۋعا جاۋاپتى مەڭگەرۋشىسى وبۇل تۇردى تىلشىلەرگە بىلاي دەدى: ءبيلىقزىز قىستاقتاعى "اسەمدىك دارىنى". قازىرگى زامانعى اۋىل - قىستاقتار وسىنداي اۋقاتتانۋعا باستاۋشىلار مەن اسەمدىككە باستاۋشىلاردى قاجەت ەتەدى، كاسىپتىك شەبەرلىككە تاربيەلەۋ - باۋلۋ قىزمەتى ءبىر توپ باستاماشى ادامداردى باۋلىپ، اۋىل - قىستاقتاردا وتە تاماشا ۇلگىلىك رول اتقاردى.